

Sygn. akt: I C 640/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jan Raszkowski
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Anna Maciejewska

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2018 r. w Brodnicy

sprawy z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko M. P.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sędzia

/ Jan Raszkowski/

Sygn. akt I C 640/18

UZASADNIENIE

Powód Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. wnosił o zasądzenie od pozwanego M. P. kwoty 3425,26 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podnosił, że pozwany oraz (...) Bank S.A. zawarli 11 lutego 2008 roku umowę bankową, na podstawie której pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach zawartych w umowie.

Pozwany nie wywiązał się z umowy, wobec czego, niezapłacona należność stała się wymagalna. W dniu 27 kwietnia 2011 roku (...) Bank S.A. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności wynikającej z umowy łączącej go z pozwanym.

Pozwany nie stawiał się na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie, nie podejmując awizowanej przesyłki pocztowej zawierającej odpis pozwu i zawiadomienie o terminie rozprawy.

Sąd ustalił i zważył, co następuje

Bezspornym jest, że powód dołączył wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej z dnia 16 listopada 2017 roku wystawiony przez (...) S.A we W., z którego wynika, że powód nabył od (...) Bank S.A. wierzytelność względem pozwanego na łączną kwotę 3425,26 zł.

Dowód wyciąg karta 8 akt

Powód dołączył też umowę sprzedaży wierzytelności z dnia 27 kwietnia 2011 roku.

Dowód umowa karta 9-11 akt

Powód dołączył też wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy, z którego wynika że pierwotna kwota kredytu wynosiła 1630,43 zł, do zapłacenia zaś pozostała kwota 1630,43 zł tytułem kapitału, 581,44 zł tytułem odsetek i 90,00 zł tytułem kosztów.

Dowód wyciąg karta 12 akt.

Powód pismem z dnia 26.10.2017 roku przypomniał pozwanemu, że jest dłużny kwotę 3525,24 zł, którą to zaległość powinien zapłacić do dnia 2. 11 2017 roku, albo podpisać porozumienie ratalne.

Dowód pismo karta 13 akt.

Powód wezwany zarządzeniem referendarza sąd. z dnia 11.12.17 r. do przedłożenia uwierzytelnionej umowy bankowej między pozwanym a pierwotnym wierzycielem nie sprostał temu obowiązkowi. Podobnie nie dołączył zawiadomienia dłużnika o dokonanej cesji wierzytelności.

Zgodnie z art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny – § 1. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa – § 2.

W przedmiotowej sprawie spełnione zostały w/w przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednocześnie jednak, w ocenie Sądu, nie wystąpiły przesłanki pozytywne z 339 § 2 k.p.c.

Należy wskazać, że niezależnie od wynikającego z przytoczonego wyżej domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, sąd nie można wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 r., I CKU 85/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 r., I CKU 115/97).

Zawarte w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznał on za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej odpowiadają art. 3 k.p.c., zgodnie z którym strony zobowiązane są przedstawiać dowody i art. 232 k.p.c., według którego strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z jakich wywodzą skutki prawne.

Powód nie udowodnił swojego roszczenia ani co do zasady, ani co do wysokości. Jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanej i jego wysokość.

W ocenie Sądu powód nie wykazał swej legitymacji czynnej. Zgodnie z art. 509 k.c., regulującym sprzedaż wierzytelności oznaczonej, co do tożsamości, dla skuteczności takiej transakcji konieczne jest precyzyjne oznaczenie przenoszony wierzytelności. Wskazać tu należy na wyrok SN z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/99, (Biul. SN 2000, nr 1, s. 1), w którym SN stwierdził, iż uregulowany w art. 509 k.c. przelew wierzytelności należy do czynności prawnych rozporządzających, bowiem przenosi na nabywcę wierzytelność przysługującą zbywcy, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia (art. 353 k.c.). **Podkreślić należy, że warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa.** Aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność.

Przedstawiony dokument wyciągu z ksiąg rachunkowych wbrew twierdzeniom powoda nie stanowi jednakże dostatecznego dowodu istnienia i wysokości zobowiązania. Na taką ocenę nie ma żadnego wpływu, iż zgodnie z powołanym przez powoda przepisem art. 194 Ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych dokument ten ma moc dokumentu urzędowego. Dokument urzędowy może bowiem stanowić wyłącznie dowód faktu, który osoba go wystawiająca miała prawo zaświadczyć. Fundusz sekurytyzacyjny nie jest zaś uprawniony do orzekania o istnieniu zobowiązania. Stanowisko to znalazło także odzwierciedlenie w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, który uznał powołany przepis za niezgodny z Konstytucją RP. Zwrócić należy w tym miejscu także uwagę na istotne rozważania dotyczące charakteru i mocy dowodowej wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, jakie zostały zawarte w uzasadnieniu do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 r. sygn. akt III CZP 65/09 (opubl. Biuletyn SN 2009/10/6), W szczególności Sąd Najwyższy stwierdził w nim, iż:

„Sam fakt dokonania zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, że wierzytelność ta istnieje. Brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonywanych wpisów, poza ich prawidłowością formalną. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje”

„Domniemanie zgodności z prawdą treści dokumentu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie obejmuje faktu istnienia wierzytelności nabytej przez fundusz sekurytyzacyjny w drodze przelewu.”

Z rozważań tych wynika wyraźnie, iż zdaniem Sądu Najwyższego dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie stanowi samoistnego dowodu ważności umów przelewu ani dowodu istnienia zobowiązania. Księgi rachunkowe funduszy rejestrują zatem wyłącznie fakt dokonania transakcji nabycia wierzytelności, to jest przyjęcia przez fundusz oferty przedstawionej mu przez zbywcę. W ramach kontroli rachunkowej nie jest natomiast oceniana strona prawna konkretnej transakcji i jej skuteczność w świetle prawa cywilnego – w tym także istnienie wierzytelności, jej wysokość i ważność umowy przelewu na mocy której fundusz nabył ową wierzytelność. Z uwagi na to wystawiane na podstawie takich ksiąg zaświadczenia stanowią wyłącznie dowód tego, że w księgach uczyniono zapis o określonej treści nie zaś dowód istnienia zobowiązania – jego istnienie i skuteczność jego nabycia nie jest bowiem badana przy dokonywaniu zapisów w księgach. Stanowisko to Sąd orzekający w sprawie niniejszej podziela w całości.

Sąd jest związany przedstawioną w pozwie podstawą faktyczną. Istotne dla rozstrzygnięcia fakty mają bowiem wynikać z pozwu – zawartych w nim twierdzeń faktycznych, a nie z załączonych do pozwu dokumentów, stanowiących dowody. Zgodnie z treścią art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. powód powinien w pozwie przytoczyć okoliczności faktyczne uzasadniające

żądanie. Wskazanie okoliczności faktycznych w pozwie musi nastąpić w takich granicach, aby można było stwierdzić, że skierowane do sądu żądanie znajduje w nich uzasadnienie. (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 13 sierpnia 2013 roku, sygn. V Acz 709/13).

Dodatkowo wskazać należy, że powód nie dołączył do akt dowodu doręczenia pozwanej zawiadomienia o zmianie wierzyciela, a zgodnie z art. 512 kodeksu cywilnego dopóki zbywca nie zawiadomił dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie.

W wyroku z dnia 10.10.2002 r. Sąd Najwyższy (sygn. akt V CKN 1796/00) stwierdził, że przedłożenie potwierdzenia nadania przesyłki poleconej nie zawsze wystarcza do udowodnienia doręczenia tej przesyłki adresatowi.

W uzasadnieniu wskazał, że informacja o zmianie wierzyciela powinna dotrzeć do dłużnika w taki sposób, by ten mógł się zapoznać z treścią zawiadomienia. Dodał, że ciężar dowodu spoczywa na nabywcy wierzytelności. Wskazał również, że problem rozwiązałoby potwierdzenie odbioru.

S. N. podkreślił w swojej argumentacji interes dłużnika, który powinien być skutecznie zawiadomiony o przelewie. Powołał się przy tym na zasadę ogólną, zgodnie z którą przelew wierzytelności nie może pogarszać sytuacji dłużnika.

Powód nie przedstawił żadnych dokumentów źródłowych wskazujących na fakt, iż w ogóle nabył dochodzoną wierzytelność, podstawę, wysokość i sposób naliczenia należności objętej pozwą, a przede wszystkim początkową datę wymagalności dochodzonego roszczenia, co wydaje się z pewnością było uzależnione od skutecznego rozwiązania umowy (o ile rzeczywiście ta czynność prawna miała miejsce).

Jak już wyżej wskazano powód wywodził swoje roszczenie z umowy cesji wierzytelności nabytej od (...) Bank S.A. Z kolei tenże bank miała łączyć z pozwanym umowa bankowa, na podstawie której pozwany otrzymał określoną w umowie kwotę pieniężną zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach zawartych w umowie.

Przedstawione przez powoda kopie dokumentów też w jednoznaczny sposób nie wskazują, jaka jest rzeczywista należność pozwanego, gdyż kwoty w tych dokumentach są różne.

Podkreślić należy, iż twierdzenia faktyczne zawarte w pozwie, które są przyjmowane za podstawę wyroku zaocznego, muszą pozwalać sądowi na skonstruowanie podstawy prawnej roszczenia i jej ocenę. (orzeczenie SN z dnia 29 maja 1958 r., 1 CR 969/57, OSNC 1960, nr 1, poz. 14; wyroki SN: z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8 -9, poz. 142; z dnia 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, OSNC 1996, nr 7 -8, poz. 108; z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97, Prok. i Pr. - wkładka 1997, nr 10, s. 44; z dnia 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30).

Jeżeli zatem w świetle przytoczonych przez powoda okoliczności brak podstaw do uwzględnienia żądania pozwu, sąd wyrokiem zaocznym oddał powództwo (zob. wyrok SN z dnia 6 czerwca 1972 r., III CRN 30/72, Biul. SN 1972, nr 10, poz. 178).

Podkreślić należy, iż cesjonariusz nabywa wierzytelność w wysokości, jaka przysługiwała cedentowi. W niniejszej sprawie nie ma żadnych dowodów przemawiających za tym, iż wierzytelność przysługiwała cedentowi (...) Bank S.A. i czy istniała w podanej wysokości.

Na marginesie jedynie należy podnieść, że powód dochodzi przedawnionej wierzytelności, co wynika z jego twierdzeń zawartych w pozwie, gdzie twierdzi iż nabył w dniu 27 kwietnia 2011 roku wymagalną względem pozwanego wierzytelność od L. Banku, skoro pozew do Sądu został złożony w dniu 22.11.17 r.

W ocenie Sądu, twierdzenia powoda zawarte w pozwie, budzą uzasadnione wątpliwości, skutkujące oddaleniem powództwa.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia

Z/

1/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda.

2/ z apelacją lub za 14 dni.

B., dn. 27.7.2018 r.

Sędzia: